

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

מבנים ארעיים של ידע: הסוכה כמופע - 20595

תאריך עדכון אחרון 14-08-2022

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: תולדות התאטרון

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר דיאגו רוטמן

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: diego.rotman@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיאום מארש

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

בסמינר נעסוק באחת הפרקטיקות האדריכליות, הטקסיות, הפרפורמטיביות המרתקות בתרבות היהודית: הסוכה. פרקטיקה זו הפכה מקור השראה לפרויקטים רבים בעשורים האחרונים בתחום העיצוב, האמנות והאקטיביזם, בזמן החג ומעבר לו. הסוכה היא מבנה אריכטקטוני ארעי שנבנה באופן מסורתי כדי לממש את מצוות חג הסוכות "בסוכות תשבו שבעת ימים". בנייתה משחזרת פרפורמטיבית את הקמת המחנות הזמניים במדבר במהלך נדודיהם של בני ישראל לאחר יציאת מצרים. המבנה עצמו מאגד מתחים רבים: בין חיבור ארעי למקום ובין הגעגוע לבית קבע, בין הפרטי לציבורי, בין העבר המיתי להווה.

הסוכה היא לא רק תוצר של פעולת שחזור פרפורמטיבית אלא גם זירה לפעולות, לטקסים ולפרפורמנס. בסמינר נחקור את מימוש הפוטנציאל הפרפורמטיבי והטרנספורמטיבי של הסוכה הן בפרקטיקה המסורתית והן בפרויקטים עכשוויים בתחום העיצוב, האמנות והאקטיביזם. במסגרת הסמינר הרב-דיסציפלינרי נבחן את הסוכה ואת המושג "בית ארעי" באמצעות גישות שונות מחקר התיאטרון, הפרפורמנס, האנתרופולוגיה והפולקלור, נארח ונפגוש חוקרות וחוקרים, אוצרות ואמנים ונצא לביקור במוזיאונים.

מטרות הקורס:

בחנית הסוכה כאובייקט פרפורמטיבי בזיקה לגישות לחקר המופע; דיאלוג אקדמי עם חקר הפולקלור, האנתרופולוגיה והאמנות; חיבורים בין עולם האמנות, האתנוגרפיה והתיאטרון; לימוד על פרויקטים עכשוויים; מפגש בין יצירה למחקר מבוסס-יצירה.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

- לפתח מיומנות במחקר אינטרדיסציפלינרי של פרויקטים אמנותיים וחברתיים תוך התייחסות להיבטיהם הפואטיים, הפוליטיים, הסוציולוגיים והתרבותיים.

- לפרק את הדיכוטומיה בין תרבות עממית לתרבות גבוהה.

-- לפתח כלים לבחינת תהליכי עבודה בפרויקטים שחוצים את הגבולות בין יצירה למחקר (Research Creation projects).

דרישות נוכחות (%) :

100

שיטת ההוראה בקורס: הקורס משלב דיונים, הרצאות, צפייה בסרטים, חומרי ארכיון, הרצאות אורחות, ביקור במוזיאונים, מפגש עם אמנים ואוצרים, קריאת מאמרים וטקסטים.

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

*הפוטנציאל המוזיאלי והפרפורמטיבי של הסוכה
*אמנות כביקורת מוסדית
*עולם הפולקלור כחומר גלם לאמנות ולמופע
*יצירה-מחקר (Creation-Research)
*אקטיביזם
*פרקטיקות פרפורמטיביות עכשוויות
*אמנות כערך וערך האמנות
*קדושת היוםיום
*מפרקטיקה דתית לפרקטיקה פרפורמטיבית/אמנותית ובחזרה

חומר חובה לקריאה:
(רשימה לא סופית)

בן-שאול, דפנה. "כל האזרח יישבו בסוכות" - הפוליטיזציה של המרחב הביתי ב"סוכת נצח", בתוך המחלקה האתנוגרפית של המוזיאון של העכשווי, לאה מאואס ודיאגו רוטמן (עורכים), ירושלים: הערת שוליים, 2017, עמ' 154-178

חזן-רוקם, גלית. "הסוכה - ביתו של היהודי הנודד או מקדש בכל אתר?", בתוך המחלקה האתנוגרפית של המוזיאון של העכשווי, לאה מאואס ודיאגו רוטמן (עורכים), ירושלים: הערת שוליים, 2017, עמ' 136-153

חזן-רוקם, גלית. "היבטים של ייצוג ושל דו-שיח בחקר התרבות העממית: פואטיקה ופוליטיקה של פסטיבל שלא התקיים", מחקרי ירושלים בפולקלור יהודי-כ', 1997-1998, עמ' 473-459.

רוטמן, דיאגו. "המוזיאון והמדבר: הערות על 'סוכת נצח' והמיזם 'בוואדי', בתוך המחלקה האתנוגרפית של המוזיאון של העכשווי, לאה מאואס ודיאגו רוטמן (עורכים), ירושלים: הערת שוליים, 2017, עמ' 179-197

Berlinger, Gabrielle Anna. *Framing Sukkot: Tradition and Transformation in Jewish Vernacular Architecture*. Indiana University Press, 2017

Berlinger, Gabrielle Anna. "From ritual to protest: Sukkot in the garden of hope." *Building & Landscapes*, vol. 24, no. 1, spring 2017, pp. 1-25.

Feuchtwanger-Sarig, Neomi. "Fischach and Jerusalem: The Story of a Painted Sukkah," Neomi Feuchtwanger-Sarig, 'Fischach and Jerusalem: The Story of a Painted Sukkah', *Jewish Art*, 19/20, 6-21

Kirshenblatt-Gimblett, Barbara. "Objects of Ethnography," *Exhibiting Cultures: The Poetics and Politics of Museum Display*, eds. Ivan Karp and Steven Lavine (Washington, D.C.: Smithsonian Institution Press, 1991), pp. 17-78.

Lipis, Miriam. "A Hybrid Place of Belonging: Constructing and Siting the Sukkah in Jewish Topographies: Visions of Space, Traditions of Place", Julia Brauch, Anna

Lipphardt, Alexandra Nocke (editors), Ashgate, 2008, pages 27-41.

Jeffrey L. Rubenstein, "The Symbolism of the Sukkah (Part 2)," *Judaism*, vol. 45, no. 4 (Fall 1996): 387-398

חומר לקריאה נוספת:

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 60 %
הרצאה 10 %
השתתפות 10 %
הגשת עבודה 0 %
הגשת תרגילים 20 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות:

בסמינר מתכננים שני סיורים במוזיאונים. טרם נקבעו תאריכי הסיורים.